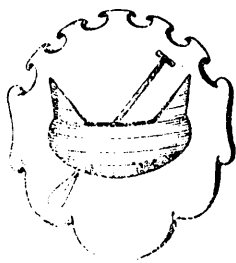

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI.

Redakcja i administracja
Plac Wolności 14. Tel. 28-00.
Adminstr. czynna od g. 9-12 w p.
Redakcja od godz. 2-3 po południu

Ogłoszenia: Wiersz nonparel. (cztery szp. na stronie) **zł. 0.20**—Przed tekstem **zł. 0.55**—za wiersz (dwie szpalty na stronie) Drobne **zł. 0,05** za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie **zł. 50.**—

Prenumerata: Miesięcznie **zł. 1.---**

Cena egzemplarza **zł. 0.25.**

Nr. 25. (300)

Łódź, wtorek 23 czerwca 1925 r.

Rok VII.

M. Cynarski

Prezydent m. Łodzi.

Exposé budżetowe

p. Prezydenta m. Łodzi M. Cynarskiego, wygłoszone na posiedzeniu Rady Miejskiej w d. 23.IV.1925.

(D. c.)

Jeśli chodzi o zamierzenia skarbowe W. O. i K. na rok 1925, to w zestawieniu z budżetem na rok bieżący na pierwszy rzut oka widoczny jest ich wzrost, w bieżącym bowiem roku budżet, jeśli chodzi o wydatki, zamykał się liczbą 2.691.335 zł., co stanowiło 25,2% ogólnego budżetu miejskiego, preliminarz zaś na r. 1925 przewiduje na cele szkolnictwa kwotę zł. 4.222.249, co stanowi 28% ogólnie preliniowanych sum. Tak znaczny wzrost wydatków tłumaczyć należy tą okolicznością, że przy przerachowaniu pierwotnie sporządzonych zamierzeń w markach na złote mogły powstać nieścisłości z powodu nieuwzględnienia spadku waluty, że poszczególne pozycje od czerwca r. b. nie uległy zmianie, aczkolwiek faktycznie wzrost drożyzny miał miejsce, oraz że zamierzenia na r. 1925 przewidują szereg nowych pozycji.

W dziale oświaty pozaszkolnej samorząd łódzki pierwszy z pośród miast polskich, rozumiejąc potrzebę oświaty dla najszerszych mas naszego społeczeństwa, począł w czyn wprowadzać i gruntownie realizować ideał szkolnictwa, szczególnie powszechnego, i praca ta wydaje chlubne rezultaty tak na polu szkolnictwa i wychowania przyszłych pokoleń, jak i na polu kultury.

Przymus szkolny został wprowadzony w naszym mieście nie tylko dla dzieci od 7-ku do 14 lat, ale także i ponad 14 lat dla tych, którzy nie ukończyli szkoły 7-klasowej powszechnej; ci muszą chodzić do szkół wieczorowych doksztalających, aby, oddając się pracy dziennej, wieczorami mogli uzupełniać swoje wykształcenie.

Nauka w tych szkołach odbywa się trzy razy w tygodniu od godz. 7 do 9 wiecz. Przedmiotami naukowemi są: religja, arytmetyka i język polski łącznie z krajoznawstwem. Szkół, podzielonych według płci, dziś liczymy 61 o 336 oddziałach z przeciętną frekwencją 39 na oddział. Nauczycieli zatrudnionych w tych szkołach liczymy 412 osób.

Odgałęzieniami szkoły wiecz. uzupełniającej są kursy dla dorosłych i wieczorne szkoły powszechne.

Kursy dla dorosłych w liczbie 4 o 20 oddziałach, zostały otwarte dla tych, którzy nie mieli sposobności chodzić do szkoły, a mając powyżej 18 lat, dobrowolnie zapisali się na naukę wieczorną.

Wydział prowadzi również wieczorne szkoły powszechne, w których naukę udziela się 5 razy w tygodniu; udziela się wszystkich przedmiotów szkolnych z wyjątkiem gimnastyki, śpiewu i robót, oraz zmniejszono ilość godzin rysunków na rzecz nauki języka obcego. Klas czynnych jest 26 plus 4 klasy dla dorosłych, co czyni 30 klas, mieszczących razem 1074 osób.

Dokształcające szkoły zawodowe dla terminatorów, istnieją w różnych punktach miasta, grupując młodzież, terminującą w rzemiosłach, zbliżonych do siebie rodzajem pracy, jak ślusarstwo i stolarstwo, krawiectwo i szewctwo i t. p.; oddzielnie szkoła wieczorna handlowa i szkoła dla dziewcząt. W bież. roku szkolnym do szkół zawodowych uczęszcza z górą 2.400 osób.

Obowiązek wychowawczy spełnia samorząd miejski wobec dorastającej młodzieży, łożąc nietylko znaczny procent ogólnych rozchodów miejskich na jej dokształcanie, ale nie żałując swoich trudów, czasu i energii. Środkami pomocniczymi w nauczaniu i wychowaniu młodzieży są: kinematograf oświatowy i czytelnie dla młodzieży szkolnej.

Kinematograf Oświatowy o sali przestronnej, mogącej pomieścić do 500 osób, jest prawie przez cały dzień czynny. Seanse popołudniowe obejmują filmy rozrywkowe dla młodzieży i naukowe przystępniejsze, niewymagające specjalnej prelekcji. Wieczorem dla dorosłych wyświetla się powieści inscenizowane, treści obyczajowej, historycznej, o tendencji moralnej, z dodaniem obrazów z natury i t. p.

Przed południem wyświetlane są dwa seanse ściśle naukowe z wykładem prelegentów dla szkół powsz.; prelegent-nauczyciel nawiązuje temat do przedstawienia i do pogadanki, jako lekcji dnia następnego. Seanse naukowe są dla młodzieży bezpłatne, a koszty stąd wynikłe pokrywane są dochodami z wieczorowych przedstawień.

Dbając nietylko o naukę, lecz i o godziwą rozrywkę dla uczącej się młodzieży, organizuje Wydział niedzielne poranki artystyczne, bądź to siłami młodzieży szkolnej wykonywane, lub przez artystów teatru miejskiego.

Dla zamiłowania w czytaniu poważniejszych dzieł, dla pragnących studjować lub pogłębiać posiadaną wiedzę stoi otworem Publiczna Biblioteka, utrzymywana przez Wydz. Kultury, a licząca obecnie dzieł 24.989, z tego skatalogowanych 12.624. Uczęszcza przeważnie młodzież ucząca się.

Planowo i pomyślnie rozwija się w Łodzi czytelnictwo dla młodzieży. W lokalach nowopowstających gmachów szkolnych, w różnych punktach miasta, powstają biblioteczki i czytelnie dla młodzieży szkolnej. Istnieją obecnie trzy, w toku uruchomienia są obecnie dwie czytelnie z biblioteczkami. Wydział otwiera również czytelnię pism dla dorosłych przy Kinie Oświatowem.

Dział kultury, dotąd na miejskim terenie uzależniony od przypadku dobrej woli jednostek, przybiera kierunek bardziej celowy i programowy. Dążenie do stworzenia Muzeum napotyka na ogromne trudności w postaci braku lokalu; obecnie ciasnota nie pozwala na systematyczny układ i na utrzymanie jednolitego charakteru tej instytucji.

W bieżącym roku otwarto Miejską Galerię Sztuki w budynku specjalnie na ten cel przerobionym w parku im. H. Sienkiewicza.

Magistrat z pomiędzy wniesionych ofert wybrał ofertę p. Marjana Dienstl-Dąbrowy i powierzył mu organizowanie i prowadzenie tej instytucji, oddając lokal i subwencję. P. Dąbrowa z prawdziwym zamiłowaniem i znajomością rzeczy urządził wystawę, nawiązawszy kontakt z grupami artystów różnych kierunków.

Teatr Miejski, prowadzony pod dyrekcją p. Wroczyńskiego, walczy dzielnie z pewną obojętnością i rezerwą publiczności. Miasto nie szczędzi kosztów, byle tylko tę placówkę polską w Łodzi, tak konieczną, utrzymać.

Niemniej spełnia dobrze swe zadanie wobec rzesz robotniczych teatr popularny pod dyrekcją p. Pilarskiego, subwencionowany przez miasto. Pobierając najniższe ceny, zwracając uwagę nie tyle na stronę dekoracyjną, ile na dobór sztuk ludowych i narodowych, kształcących umysł i serce, Teatr Popularny silnie przemawia do licznych rzesz pracujących, wyrabiając w nich zamiłowanie do teatru.

Jak wykazują cyfry, wydatki na cele oświatowe dochodzą do 25% ogólnych wydatków w budżecie miejskim, Magistrat m. Łodzi rozumie bowiem, że w pierwszym rzędzie musi być uwzględnione szkolnictwo i oświata, jako trwałe i niewzruszone podwaliny budowy silnego państwa.

Zamierzenia skabowe **Wydz. Op. Społ.** na r. 1925 dostosowane są częściowo do obowiązków jakie nakłada na samorząd m. Łodzi Ustawa o opiece społecznej z dn. 16 sierpnia 1923 r. w stosunku do potrzebujących opieki stałych i czasowych mieszkańców m. Łodzi.

W ogólnym zarysie ustawowa opieka społeczna polega na zaspokajaniu ze środków publicznych niezbędnych potrzeb życiowych osób, które trwale lub chwilowo własnymi środkami materialnymi lub własną pracą uczynić tego nie mogą, — jak również ma zapobiegać wytwarzaniu się stanu wyżej określonego.

Zamierzenia skarbowe **Wydz. Op. Społ.** na r. 1925 ułożono według rodzajów świadczeń i stosownie do przeprowadzonej reorganizacji biura, podzielono na oddział opieki otwartej i półotwartej i oddz. opieki zamkniętej.

W dziale opieki otwartej prowadzono akcję dokarmiania dziatwy szkół powszechnych, z czego korzystało przeszło 3000 dzieci dziennie. Oprócz tego z akcji dokarmiania korzystały również dzieci, uczęszczające do ochron. Obiady otrzymywało przeciętnie 900 dzieci (koszt przygotowania posiłków pokrywały zarządy ochron).

Następnie za pośrednictwem „Kropli Mleka” wydano na rachunek miasta około 60.000 porcyj mleka; codziennie otrzymywało mleko około 150 niemowląt.

W dziale opieki zamkniętej Wydział posiada pod swoim zarządem nast. Domy Wychowawcze: I i II Miejsk. Domy wychowawcze (dla niemowląt i dla dzieci w wieku przedszkolnym), Pogotowie Opiek. dla dzieci, III Miejsk. Dom wychow. dla dzieci w wieku szkolnym, I Miejska Bursa dla chłopców, II M. bursa dla dziewcząt, Internat przy szkole specjalnej Nr. 78, IV M. Dom wychowawczy dla dzieci chorych na jaglicę. W r. 1924 **Wydz. Op. Społ.** opiekował się w wymienionych zakładach 680 dziećmi.

Dzieci zagrożone gruźlicą wysyłane są do Zakopanego, Buska i Rabki; miasto posiada kolonję dla chłopców w Zapolicach, oraz niezależnie od tego dla dzieci szkół powszechnych Wydz. zorganizował półkolonje letnie, z których w mies. lipcu i sierpniu korzystało 4.893 dzieci. W dziale opieki nad dorosłymi obiadów bezpłatnych wydano 428.208, udzielono pomocy lekarskiej 1090 osobom, prawnej 5083 os., pochowano na rachunek miasta 750 osób, wydano zapomóg gotówkowych na ogólną sumę zł. 4.811.25 gr.

W domach starców chrześcijańskim i żydowskim miasto utrzymywało w ciągu całego roku 127 osób.

Z związku rozszerzeniem swej działalności Wydział poczynił w r. 1924 starania w sprawie opieki nad matką i niemowłędem, w sprawie opieki nad starcami i kalekami, opieki nad więźniami po odbyciu kary, walki z żebractwem i włóczęgostwem, opieki nad bezdomnymi, walki z alkoholizmem, walki z nierządem.

Zmuszony do liczenia się z ciężkimi warunkami finansowymi miasta, Wydział nie mógł w r. 1924 całkowicie dostosować swej działalności do potrzeb życiowych tych osób, któremi według Ustawy musi się opiekować samorząd m. Łodzi. Dlatego też pierwszy okres realizacji Ustawy przesunięto na r. 1925, zwiększając znacznie wydatki na opiekę społeczną.

Akcja ratownictwa dzieci, prowadzona dotychczas przez samorząd m. Łodzi, zmierza w kierunku: zapobiegania wycieńczeniu fizycznemu przez dokarmianie dzieci uczęszczających do szkół, wydawanie mleka dla niemowląt, leczenie dzieci zagrożonych gruźlicą i jaglicą, i wychowawczym — przez zakładanie Miejsk. Domów Wychowawczych.

Miasto posiada 6 zakładów o typie normalnym, 2 specjalne, przeznaczone dla dzieci zaniedbanych, i 1 — dla dzieci chorych na jaglicę.

Trudności, jakie następcza wychowanie w warunkach, niedostosowanych do dzisiejszych wymagań higieny i metod wychowawczych, spowodowały ze strony Wydz. Op. Społ. akcję, zmierzającą do budowy własnych wzorowych domów wychowawczych. W tym celu w r. 1924 wyłoniono specjalny K-tet Budowy tych gmachów, który poczynił już starania w celu uzyskania odpowiedniego terenu poza miastem na wybudowanie gmachów, przeznaczonych dla pomieszczenia około 2500 dzieci.

Niezależnie od działalności Wydziału, objętej zamierzeniami skarbowymi w r. 1925, Wydział projektuje zrealizowanie w najbliższej przyszłości:

1. budowy Miejsk. Domów Wychow., co umożliwi roztoczenie w szerszym zakresie niż obecny opieki na dziećmi zaniedbanymi, opuszczonymi, przestępnymi oraz zagrożonymi przez wpływy złego otoczenia,

2. powiększenia opieki nad niemowlętami przez umiastowienie „Kropli Mleka“ i zorganizowanie żłobków.

3. zorganizowanie Domu Pracy w celu przeprowadzenia racjonalnej walki z żebractwem,

4. uporządkowanie spraw, dotyczących prywatnej opieki społecznej przez skonsolidowanie całej akcji opiekuńczej na terenie m. Łodzi; zorganizowanie centralnej kartoteki, w której będą rejestrowani wszyscy korzystający z pomocy opiekuńczej. Przy Wydziale powstanie Komitet, w którego skład wejdą przedstawiciele zarządów wszystkich istniejących na terenie m. Łodzi instytucji opiekuńczych. (D. c. n.)

DZIAŁ SPRAWOZDAWCZY.

Sprawozdanie

z działalności Wydziału Oświaty i Kultury za czas od 1 I.25 do 1 IV.25 r.

Z działalności Wydziału w ub. kwartale zasługują na podkreślenie — fakt powołania do życia nowej szkoły specjalnej dla dzieci umysłowo upośledzonych przy ul. Kilińskiego 100; sporządzenie wykazów robót, jakie należy wykonać w poszczególnych instytucjach w okresie wakacyjnym; poczynienia przygotowań do otwarcia szkoły na wolnym powietrzu dla dzieci słabowitych; przeprowadzenie kontroli, czy wszystkie dzieci w wieku szkolnym dopełniły obowiązku szkolnego, opracowanie regulaminu dla nauczycielstwa miejskiego szkolnictwa wieczornego.

Delegacja Wydziału Oświaty i Kultury odbyła cztery posiedzenia, mianowicie: 8 i 20 stycznia, 27 lutego i 17 marca.

Z najważniejszych spraw, jakie były przedmiotem obrad Delegacji, należy wymienić: sprawę otwarcia szkoły dla dzieci niedowidzących; rozpatrzenie regulaminów dla nauczycielstwa miejskiego szkolnictwa wieczornego; sprawę budowy szkół; sprawę kontynuowania działalności Łódzkiej Orkierstry Filharmonicznej; rozpatrzenie podań instytucji społeczno-kulturalnych o subsydia.

Sprawozdanie z Oddziałów podajemy niżej.

Sprawozdanie

z działalności Oddziału Szkolnictwa za 1 kwartał 1925 r.

Wychowanie przedszkolne.

Liczba ochron-przedszkoli utrzymywanych przez Wydział nie uległa zmianie, również nie zmieniła się w stosunku do poprzedniego okresu liczba ochron subsydjowanych (18 ochron z 27 oddziałami). Zakupione jednak zostały 4 komple-

ty nowych mebli, ażeby z chwilą uzyskania odpowiednich lokali można było uruchomić nowe miejskie przedszkola w dzielnicach robotniczych miasta.

Szkolnictwo powszechne.

W okresie sprawozdawczym dokonano inspekcji wszystkich lokali szkolnych, celem przygotowania wykazu robót remontowych, jakie mają być wykonane w czasie ferij letnich w szkołach.

Szkolnictwo powszechne specjalne, na które Wydział bacznie zwraca uwagę, zostało rozszerzone przez powołanie do życia szkoły dla umysłowo upośledzonych przy ul. Kilińskiego 100.

Poczyniono również przygotowania do uruchomienia jeszcze w b. roku szkolnym szkoły na wolnym powietrzu dla dzieci słabowitych, oraz zainicjowano otwarcie z początkiem przyszłego roku szkolnego specjalnej szkoły powszechnej dla dzieci niedowidzących. W ostatniej sprawie Wydział przeprowadził korespondencję z podobnymi zakładami zagranicą i uzyskał od Magistratu kredyt na wyjazd nauczyciela i lekarza zagranicę, celem zapoznania się na miejscu z urządzeniem i organizacją tego typu szkół.

Miejska Pracownia Psychologiczna.

W okresie sprawozdawczym zestawiono i obliczono doroczną ankietę wypełnioną przez wszystkie szkoły powszechne. Okazało się według liczb podanych, że w szkołach znajduje się dzieci

niedorozwiniętych	chl.	220	dz.	164	razem	384
epileptyków:	..	10	..	5	..	15
jąkających się:	..	255	..	136	..	391
głuchych:	..	14	..	14	..	28
trudnych do prowadzenia pod względem wychowawcz.	..	221	..	53	..	274
kłamiących:	..	95	..	30	..	125
kradnących:	..	53	..	31	..	84
podnieconych płciowo:	..	12	..	6	..	18
inne nienormalności:	..	6	..	7	..	13

Z zestawienia powyższego przygotowano imienne listy dzieci niedorozwiniętych i dzieci kradnących. Listę dzieci kradnących przesłano do Kom. Powsz. Naucz. dla rozpatrzenia ich sprawy i ewentualnego skierowania do szkoły dla dzieci moralnie zaniedbanych.

Na zasadzie zaś imiennej listy dzieci niedorozwiniętych wzywano je do badania.

Wogóle w okresie sprawozdawczym najważniejszym zadaniem Pracowni było badanie dzieci niedorozwiniętych i kwalifikowanie ich do odpowiednich szkół.

Metodą Bineta-Simona zbadano dzieci przysyłanych przez szkoły 337.

Na 7 konferencjach odbytych z wychowawcami poszczególnych dzieci, z przedstawicielami Kom. Powsz. Naucz. postanowiono:

zakwalif. do szkoły specjal.	84	dzieci
„ „ „ klasy ochronnej	26	„
przenieść do innej normalnej	8	„
na kursy wieczorne	4	„
zwolnić z obowiązku szkoln.	24	„

Reszta dzieci omawiana pozostała w szkołach normalnych.

Po każdej konferencji Pracownia Psych. przesyłała do Kom. Powsz. Naucz. umotywowane opinie o omawianych dzieciach, przekazując Komisji wypełnienie zapadłych decyzji.

Kom. Powsz. Naucz. skierowała do

Pracowni	30	dzieci
z tej liczby zwolniono z obowiązku szkolnego	11	dzieci
z tej liczby zwolniono z przymusu szkolnego	3	dzieci
zakwalif. do szkoły specjaln.	7	„
skierow. do szk. normalnej	5	„
„ na kursy wiecz.	2	„
zakwal. do kl. artykulacyjnej	2	„

Szkoła specjalna dla dziewcząt moralnie zaniedbanych skierowała do zbadania 20 dzieci.

Ogółem zbadano metodą Bineta-Simona 387 dzieci.

Poza badaniem dzieci nienormalnych Pracownia w dalszym cią-

gu zajmowała się przygotowaniem testów dla mającego powstać przy Pracowni oddziału psycho-technicznego.

Przygotowano serję testów używanych przez niemieckie instytucje A. E. G. (Allgemeine Elektrizitätsgesellschaft) i L. Loewe.

Dla wypróbowania wartości tych testów i przydatności ich w naszych warunkach przeprowadzono masowe próbné badania w szkole rzemieślniczej Ks. Ks. Salezjan.

Wyniki otrzymane oceniono i zestawiono.

Dla stwierdzenia, czy istnieje zgodność między wynikami zawodowej pracy ucznia w szkole, a rezultatem badań zdolności zawodowych przeprowadzonych w Pracowni, zbadano indywidualnie 12 uczniów ze szkoły rzemieślniczej. Badania jednego ucznia trwa 4—5 godzin. Na zasadzie porównania wyników naszych stwierdzono naogół zgodność z oceną szkolną.

W celu zaznajomienia osób zainteresowanych ze znaczeniem poradnictwa zawodowego kierowniczka Pracowni wygłosiła w sali techników odczyt pod tytułem: „Znaczenie ekonomiczne i społeczne poradnictwa zawodowego”. Odczyt powyższy zostanie w najbliższym czasie wydrukowany w „Przeglądzie Włókienniczym” w Łodzi.

W związku z powyższym odczytem Pracownia przygotowała do zademonstrowania rysunki testów, używanych przy badaniach technicznych i zestawiała liczbowa ankietę o wyborze zajęć dzieci szkół powszechnych.

Zestawienie to wymownie świadczy o braku orientowania się dzieci przy wyborze zajęć.

Do zainicjowanej przez Magistrat książki zbiorowej z rocznej działalności wydziałów kierowniczka opracowała sprawozdanie z uwzględnieniem całości stałtu dotychczasowej pracy Miejskiej Pracowni Psychologicznej.

Miejska Pracownia Psychologiczna, jako jedyna instytucja tego rodzaju w kraju, budzi coraz więcej zainteresowania. Jeżeli w jakimś mieście powstaje instytucja tego rodzaju, przyszli kierownicy przyjeżdżają do Łódzkiej Pracowni Psychol. dla zapoznania się z jej organizacją, sposobem pracy i metodami badań.

W tym celu przyjechała p. dr. Jankowska, kierowniczka Pracowni Psychol. w Wilnie, p. Moskiewiczowa z Warszawy, asystentka p. dr. Grzegorzewskiej. Prócz tego Pracownię zwiedził inspektor szkolny ze Lwowa i wycieczka instruktorów oświatowych z Warszawy.

Miejskie szkoły średnie funkcjonowały normalnie.

Kursy dokształcające dla nauczycielstwa szkół powszechnych a m. kurs gimnastyczny i kurs śpiewu w dalszym ciągu były prowadzone. Zaznaczyć jednak należy, że frekwencja słuchaczy znacznie spadła.

Protokół

posiedzenia Komitetu Budowy Teatru przy Magistracie m. Łodzi.

Łódź, dn. 3 czerwca 1925 r.

Obecni: pp. inż. L. Golc, dr. M. Barciński, prez. M. Cynarski, wprez. W. Groszkowski, L. Grohman, dr. Fallek, W. Horodyński, arch. D. Lande, dyr. J. Nowosielski, dyr. P. Rundo, dyr. T. Szulborski, wprez. W. Wojewódzki, inż. Woźnicki, dyr. J. Zalewski. Przewodniczy inż. L. Golc.

Uchwalono

I. W sprawie regulaminu Komitetu

Wobec oświadczenia p. prez. Cynarskiego, że Regulamin został opracowany po szeregu konferencji, odbytych przez Prezydium Magistratu i prezydium Komitetu, że Magistrat dla względów natury formalnej i przepisów, którymi sam

rządzi się, nie miał możliwości wprowadzić wszystkich żądanych zmian, że wreszcie zmiany takie obecnie wymagałyby ponownej uchwały Rady Miejskiej przy kwalifikowanym quorum, — wobec nieuniknionej z tego powodu poważnej zwłoki w załatwieniu sprawy i kontynuowania prac Komitetu, —

Komitet przyjmuje Regulamin do wiadomości i postanawia dalszą działalność swą do Regulaminu przystosować.

Po przyjęciu do wiadomości pisma Prezydium R. M. z dn. 3 b. m., sprawę ukonstytuowania Komitetu w myśl § 2 Regulaminu K-tet uchwala pozostawić wzajemnemu porozumieniu się pp. prezydenta Cynarskiego i przewodniczącego L. Golca, po ustaleniu składu K-tu przystąpić do wyboru K-syj budowlanej i finansowej, zgodnie z § 9 Regulaminu.

II. W sprawie wypłacenia honorarium prof. Przybylskiemu oraz zawarcia z nim dalszej umowy.

Po przyjęciu do wiadomości pisma prof. Przybylskiego z dnia 26/V-25 r. w sprawie uregulowania należności za sporządzone plany, szkice i kosztorys szczegółowy oraz przeprowadzeniu dyskusji, K-tet wypowiada się za tem, aby k-sja budowlana, mająca powstać na zasadzie Regulaminu, jako pierwszą swoją pracę przyjęła ustalenie sumy kosztorysu, opracowanego przez arch. Lande, i sprawę zawarcia dalszej umowy z prof. Przybylskim; narazie zaś z funduszów K-tu wyasygnować prof. Przybylskiemu na poczet prac planów i kosztorysu zł. 15,000.— do dalszego rozrachunku.

III. W sprawie przetargu na prowadzenie robót ziemnych i mułarskich przy budowie gmachu teatralnego.

I. ogłosić przetarg publiczny, w myśl odezwy Magistratu N. 781/25-I z dn. 14/III 25

samem wł. postanowienie K-tu z dn. 27/II-25 r.,

2. opracowanie warunków konkursu powierzyć K-sji budowlanej K-tu w porozumieniu z arch. Lande.

Przewodniczący K-tu
(—) L. Golc.

Członek-sekretarz
(—) P. Rundo.

Kronika miejska.

— **Goście angielscy w Magistracie.** D. 10 b. m. o godzinie 4-ej po poł., Magistrat podejmował wycieczkę parlamentarzystów angielskich herbata w pokojach reprezentacyjnych Magistratu przy Placu Wolności 14. Witając gości, p. prezydent miasta, M. Cynarski, podkreślił znaczenie wycieczki angielskiej dla dokładnego poznania naszego kraju, czego owocem będzie zacieśnienie stosunków przyjaźni pomiędzy Anglią a Polską. W przemówieniu swem podniósł również p. prezydent wartość prac, dokonanych przez państwowość polską w ciągu kilku lat odzyskanej niepodległości oraz zwrócił uwagę Gości na owocne wysiłki samorządu łódzkiego na wszystkich polach pracy komunalnej. Krótkie, lecz pełne głębszej treści przemówienie p. prez. Cynarskiego sprawiło na obecnych przedstawicielach parlamentu angielskiego bardzo dobre wrażenie.

— **Z Komitetu Rozbudowy Miasta.** Dnia 15-go b. m. odbyło się pierwsze posiedzenie Komitetu rozbudowy miasta w nowym komplecie, powołanym zgodnie z art. 3 nowej Ustawy o rozbudowie miast. Posiedzenie zajął p. prezydent M. Cynarski, wskazując na możliwość szerokiej działalności Komitetu w związku z nową ustawą i podkreślając jednocześnie ciążącą na Komitecie odpowiedzialność za przeprowadzenie skutecznego i celowego

niowym. W skład Komitetu rozbudowy wchodzi 12 osób, powołanych na wniosek Magistratu przez Radę Miejską, poza tem zaś, jako przedstawiciel Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych, p. inż. Sunderland. Przewodniczącym z urzędu jest p. prezydent miasta, M. Cynarski, zastępcą jego został wybrany p. ławnik-przewodniczący Wydziału Budownictwa, inż. K. Folkierski.

Na posiedzeniu przyjęto po dyskusji regulamin czynności Komitetu, przyczem ustalono następującą kolejność pożyczek: a) na budowę domów mieszkalnych rozpoczętych, których wykonanie może być uskutecznione w r. b.; b) na budowę domów mieszkalnych rozpoczętych, których wykonanie może być uskutecznione w latach następnych; c) na budowę domów mieszkalnych, wznoszonych przez spółdzielnie; d) na budowę domów mieszkalnych wznoszonych przez osoby prywatne.

Posiedzenia Komitetu postanowiono odbywać co tydzień, w poniedziałki, o godz. 6-ej popoł. Do Biura Komitetu zaangażowany będzie architekt w charakterze rewidenta oraz sekretarz Komitetu.

Jak wynika z powyższego, Komitet rozbudowy m. Łodzi rozpoczął już swe czynności w myśl Ustawy z dnia 29/IV-1925 r. i przystąpił do opinjowania podań o pożyczki na budowę domów mieszkalnych, wydawane przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Biuro Komitetu rozbudowy, które zainteresowanym udziela wszelkich informacji, mieści się przy Placu Wolności 14, III-e piętro, pokój Nr. 42.

— **Konkurs na budowę Domu Ludowego.** Na posiedzeniu w dniu 9 b. m., Magistrat zaakceptował warunki konkursu i program budowy Domu Ludowego, opracowane przez Wydział Budownictwa. Program do projektu budowy przewiduje w Domu Ludowym: 1) Dział reprezentacyjny; 2) Dział Klubowy; 3) Dział Oświatowy; 4) Dział Za-

Od Administracji.

P. T. Prenumeratorów Zamiejscowych upraszamy o uregulowanie zaległej prenumeraty do dnia 1 lipca b. r. W przeciwnym razie ekspedycja „Dziennika Zarządu m. Łodzi” zostanie wstrzymana.

wodowy; 5) Dział mieszkaniowo-administracyjny.

Co się tyczy warunków konkursu są one w ogólnych zarysach następujące: Termin do dnia 1-go sierpnia r. b. (do godziny 13). Skład Sądu Konkursowego będą stanowić: przedstawiciele Rady Miejskiej i Prezydium Magistratu, ławnik-przewodniczący Wydziału Budownictwa, 3 przedstawiciele Związków Zawodowych, przedstawiciele Ministerstwa Robót Publicznych i Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych, po 2 przedstawiciele Koła Architektów w Warszawie, Krakowie i Łodzi, przedstawiciel Oddziału Zabudowy przy Magistracie m. Łodzi. Pierwsza nagroda wynosi 6000 zł., druga — 4,500 zł., trzecia (dwie) — 3,000 zł., czwarta (dwie) — 1,700 zł., prócz tego za prace zakupione Magistrat płacić będzie po 1,000 zł. Wszystkie nadesłane prace wystawione będą na widok publiczny przez dwa tygodnie. Powierzenie szczegółowego wykonania projektu, nadzór i wykonanie techniczne budowy zastrzeżone są dla Magistratu m. Łodzi.

— **Na budowę szkół powszechnych.** Kuratorjum Okręgu Szkolnego zawiadomiło Magistrat, że Ministerstwo W. R. i O. P. przyznało Magistratowi m. Łodzi zł. 100,000. — tytułem zasiłku na budowę 7-klasowych publicznych szkół powszechnych przy ul. Drewnowskiej, Nowotargowej, Podmiejskiej i na Nowem Rokiciu.

— **Do Komitetu budowy Pomnika Tadeusza Kościuszki.** Z ramienia Magistratu do Komitetu Budowy Pomnika Tadeusza Kościuszki na Placu Wolności wybrano pp.: prezidenta Cynarskiego, ławnika

Z. Hajkowskiego i ławnika inż. K. Folkierskiego.

— **Z Wydziału Opieki Społecznej.** W Wydziale Opieki Społecznej rozpoczęto prace przygotowawcze przy kwalifikowaniu dzieci szkolnych na półkolonje letnie w parku 3 Maja. W roku bieżącym na półkolonjach letnich przebywać będzie po 4,000 — dzieci dziennie, w ciągu miesiący lipca i sierpnia.

— **Ulica Edwarda Abramowskiego.** Zgodnie z rezolucją wieceu spółdzielczego w dniu 7 b. m., Magistrat postanowił wystąpić do Rady Miejskiej o przemianowanie ulicy Gubernatorskiej na ulicę im. Edwarda Abramowskiego, Wielkiego Myśliciela i Duchowego Twórcy ruchu spółdzielczego w Polsce.

— **Nagrody za dekoracje balkonów.** Pragnąc przyczynić się do krzewienia zamięłowania kwiatów i roślin wśród szerokich warstw społeczeństwa, — Komitet Opieki nad Plantacjami postanowił wyznaczyć nagrody za najpiękniejszą dekorację roślinną balkonów.

W tym celu miasto, stosownie do zamożności zamieszkujących sfer, podzielone będzie na 4 rejony. Każdemu rejonowi przyznane będą następujące nagrody: stopnia — 1, II-go — 3 i III-go 5. Nagrody te będą polegać na: a) dyplomach uznania, podpisanych przez Komitet Opieki nad plantacjami oraz b) wydawaniu roślin dekoracyjnych z plantacji miejskich (I nagroda przewiduje 3-krotną zmianę dekoracji, II nagroda — 2-krotną zmianę, III-a — jednokrotną).

Dla każdego rejonu Komitet Opieki nad Plantacjami postanowił powołać specjalne iury, składające

się z 2 fachowców, 2 radnych i 1 przedstawiciela prasy. Ogłędziny udekorowanych balkonów i przyznanie nagród odbędą się w ciągu miesiąca lipca r. b.

— **Stan zatrudnienia w łódzkim przemyśle włókienniczym.** W poniższej notatce podajemy wyniki zebranej i opracowanej przez miejski Wydział Statystyczny ankiety w sprawie stanu zatrudnienia w łódzkim przemyśle włókienniczym. Ankieta została objęta fabryki, zrzeszone w Związku przemysłu włókienniczego w Państwie Polskiem, Krajowym Związku Przemysłu Włókienniczego, Związku Wykończalni i Farbiarni okr. łódzkiego oraz Związku Zawodowym Farbiarni Zarobkowych w Łodzi; ponadto uwzględniono niezrzeszoną „Widzewską Manufakturę”. W okresie 11—16 maja r. b. liczba zatrudnionych robotników wynosiła: pracujących w tygodniu

6 dni	—	44,429
5 „	—	21,610
4 „	—	5,481
3 „	—	1,903
2 „	—	209
1 dzień	—	85

ogółem — 73,717

Zauważyć należy, że w okresie, poprzedzającym narodziny kryzysu, w fabrykach włókienniczych łódzkich pracowało (według danych Wydziału Statystycznego) 93,224 robotników. Zatem 19 i pół tysiąca robotników utraciło wskutek przesilenia zajęcie.

Stan zatrudnienia obecny, porównany ze stanem w okresie pełnego uruchomienia (przed kryzysem), wyraża się cyfrą 71,8⁰/o.

— **Statystyka aresztowanych za pijaństwo.** Podług danych, opracowanych przez Wydział Statystyczny Magistratu m. Łodzi, w ciągu roku ubiegłego zatrzymano 4,032 osoby w stanie nietrzeźwym. Najwięcej aresztowań przypada w obrębie VII Komisariatu Policyjnego, najmniej w IX.

Wśród aresztowanych mężczyzn przeważali żonaci, stanowili bowiem 57,6⁰/o ogólnej liczby. Wśród kobiet większość stanowiły panny, mianowicie 60,6⁰/o.

Klasyfikacja podług pory zatrzymania wykazuje, że najwięcej aresztowań przypada w czasie od 7-ej wieczór do godziny 1-ej w nocy. Najwyższą liczbę aresztowań widzimy w rubryce od godziny 10-ej do 11-ej wieczorem.

Podług dni: poniedz.—12,1⁰/o, wtorek—11,3⁰/o, środa—10,0⁰/o, czwart.—12,9⁰/o, piątek—18,5⁰/o, sob.—18,2⁰/o, niedziela—17,0⁰/o. Jak widać, druga połowa tygodnia daje cyfry znacznie wyższe, aniżeli pierwsza. Wskazać należy, że wypłaty tygodniówek odbywają się w większych fabrykach w czwartki. Przytoczone fakty o tyle wiążą się z sobą, że głównym konsumentem alkoholu jest ludność robotnicza. Wśród zatrzymanych w 1924 r. pijanych mężczyzn robotnicy stanowili 62,0⁰/o, rzemieślnicy—17,7⁰/o, inne kategorie proletariatu—7,8⁰/o.

Wśród kobiet pijanych przeważają prostytutki, stanowiące 46,9⁰/o ogólnej liczby.

Odsetek kobiet wśród osób, aresztowanych za pijaństwo, wynosił 6,5⁰/o.

Na 100 aresztowanych mężczyzn przypada zakłóceń 63,4, a na 100 aresztowanych kobiet—70,1.

Szczegółowe statystyczne dane, dotyczące alkoholizmu w Łodzi, ogłoszone będą w „Roczniku Statystycznym m. Łodzi za rok 1924”.

— **W sprawie walki z żebractwem.** Urząd Wojewódzki zawiadomił Magistrat, że Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej opracowało projekt Ustawy o zwalczaniu żebractwa i włóczęgostwa, który przewiduje m. in. te same metody walki, jakie podjął Magistrat m. Łodzi—Wydział Opieki Społecznej. Projekt wspomniany wymaga jeszcze uzgodnienia z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Minister-

stwem Sprawiedliwości, a następnie poddany będzie rozważaniom Państwowej Rady Opieki Społecznej. Tym sposobem sprawa ustawowego uregulowania walki z żebractwem i włóczęgostwem, będzie w krótkim czasie załatwiona.

— **Kary za niedopełnienie obowiązku szkolnego.** W tygodniu od 2 — 6 czerwca r. b. za nieposyłanie dzieci do szkoły z wyroków Komisji Powszechnego Nauczania odbyli kary aresztu:

1) Andrzejewska Aleksandra, Ogrodowa 36, 1 dzień; 2) Szajmen Mendel, Wschodnia 4, 1 dzień; 3) Tomaszewski Franciszek, Kazimierza 12, 1 dzień; 4) Orbach Rafael-Motel, Jakóba 2, 1 dzień; 5) Winer Moszek, Wolborska 18, 1 dzień; 6) Fuks Izrael, Wolborska 21, dzień.

Obwieszczenia i Okólniki.

Przepisy

o urządzaniu i utrzymywaniu chlewni na terenie m. Łodzi, zatwierdzone uchwałą Rady Miejskiej m. Łodzi dnia 5 marca 1925 r.

Na zasadzie p. 7 art. 11 Dekretu o Samorządzie Miejskim z dnia 4 lutego 1919 roku (Dziennik Praw. P. P. Nr. 13, poz. 140), p. art. 3 zasadniczej ustawy sanitarnej z dnia 19 lipca 1919 roku (Dziennik Praw. P. P. Nr. 63 Poz. 371) i art. 11 i 14 rozporządzenia naczelnego nadzwyczajnego komisarza do walki z epidemjami z dnia 10 czerwca 1921 roku (Dz. U. Rz. P. Nr. 55 poz. 346) Rada Miejska m. Łodzi — w celu ochrony zdrowia publicznego uchwala następujące przepisy o urządzaniu i utrzymywaniu chlewni w obrębie m. Łodzi.

1.

Chlewnie powinny być trwale zbudowane, widne i łatwe do przewietrzania; poziom ich powinien być o tyle wzniesiony ponad poziom podwórza, by woda deszczowa nie mogła się do nich przedostać. Wymiary chlewni muszą odpowiadać ilości utrzymywanej trzody chlewnej, licząc na jedną sztukę co najmniej 1 i pół metra kw. przestrzeni przy wysokości 1 m. 80 cm.

2.

Podłogi powinny być nieprzepuszczalne (asfaltowe, betonowe) z odpowiednimi spad-

kami i ściekami, prowadzającymi do zbiorników (p. 3), przy czem do odprowadzania nieczystości płynnych muszą być urządzone szczelnie nakryte kanały względnie przeprowadzone rury.

3.

Do odchodów płynnych i nawozu muszą być urządzone poza chlewnią specjalne zbiorniki nieprzepuszczalne, zaopatrzone w szczelne pokrywy.

4.

Chlewnie, zbiorniki i teren, okalający je, powinny być stale utrzymywane w czystości, przy czem w żadnym razie nie dozwolone jest usuwanie nawozu do śmietnika, oraz gnojówki do ścieków podwórzowych lub ulicznych. Po każdorazowym opróżnieniu i oczyszczeniu należy zbiorniki odkazić wapnem.

5.

Chlewnie utrzymywane w celach handlowych, powinny być conajmniej raz na miesiąc dokładnie bielone wapnem i odkazane.

6.

Chlewnie w m. Łodzi nie mogą być zakładane i utrzymywane w śródmieściu ani w posesjach ciasnych, gęsto zabudowanych i zaludnionych, nie mogą też być położone w oddaleniu mniejszem niż 10 metrów od ubikacji zamieszkałych, studni oraz miejsc produkcji lub przechowywania artykułów spożywczych.

Uwaga: Bezwzględnie wzbronione jest utrzymywanie trzody chlewnej w obrębie komisariatów policyjnych V, VII, VIII, X, XI oraz w północnych częściach komisariatów policyjnych III (do ul. Aleksandrowskiej, Rynku Bałuckiego i Dworskiej włącznie) i IV (do ul. Ogrodowej, Św. Jerzego i Konstantynowskiej włącznie). Istniejące tamże chlewnie muszą być do dnia 1 lipca 1925 roku zlikwidowane.

7.

Na wniosek komisji sanitarno-weterynaryjnej mogą być czynione odstępstwa od wyszczególnionych w p. p. 1, 2, 3, 4 i 6 wymagań względem chlewni, utrzymywanych w gospodarstwach rolnych, położonych na kresach miasta.

8.

Chlewnie, których doprowadzenie do stanu należytego okaże się niemożliwe, jako też chlewnie, nie doprowadzone w wyznaczonym przez komisję terminie do wymaganego stanu, podlegają zamknięciu.

9.

Chlewnie podlegają kontroli sanitarno-weterynaryjnej.

10.

Winni przekroczenia przepisów niniejszych — ulegną myśl art. 8 ustawy z

dnia 14 lipca 1920 roku (Dz. U. Rz. P. Nr. 61, poz. 388) — karze w drodze administracyjnej.

11.

Przepisy niniejsze powinny być ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego oraz w Dzienniku Zarządu m. Łodzi, obowiązują zaś z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego.

Prezydent

(—) **M. Cynarski.**

Z życia miast polskich.

Ruch budowlany w Warszawie.

Z danych statystycznych, zebranych przez miejski urząd inspekcyjno-budowlany, wynika, że wydział techniczny Magistratu m. Warszawy zatwierdził w ciągu marca i kwietnia r. b. następujące projekty nowych budowli: na domy mieszkalne nowe 53, na przebudowę 18 i na nadbudowę 19; na budynki fabryczne i przemysłowe; nowe 29, przebudowę 13, nadbudowę 1; na budynki użyteczności publicznej; nowe 7, przebudowę 2, i nadbudowę 1; wreszcie na budynki gospodarcze 20. Ogółem w ciągu dwóch miesięcy udzielono 165 pozwoleń na budowę.

W tymże czasie prowadzone były roboty budowlane przy domach mieszkalnych: w marcu 336, w kwietniu 316; przy budynkach fabrycznych w marcu 127, w kwietniu 127; przy budynkach użyteczności publicznej — w marcu 25, w kwietniu 28, wreszcie przy budynkach gospodarczych — w marcu 41, w kwietniu 31.

Poświęcenie domów dla bezrobotnych w Warszawie.

Zainicjowana przed czterema miesiącami przez władze samorządowe akcja pomocy dla pozbawionych dachu nad głową rodzin, przyobiekła formy realne. Kosztem przeszło pół miliona złotych magistrat st. m. Warszawy pobrał na dwa krańcach miasta obszerne

domy mieszkalne, które przeznaczone będą głównie dla rodzin, przebywających w tej chwili w fatalnych warunkach w różnych prowizorycznych barakach. Jeden z takich domów pobrał na Grochowie dla 100 przeszło rodzin. Jest to 1-piętrowy dom drewniany, wzorowo urządzony, z pojedynczymi pokojami (z kuchenkami), podzielony murami ogniowemi na 3 części. Nie zapomniano o oddzielnych pomieszczeniach na pralnię i wanny. Do każdego mieszkania przywiązana jest również piwnica.

Drugi dom takiegoż typu zbudowano na Woli, przy al. Moczydło. W jednym i drugim nowi lokatorzy mają zapewnione oświetlenie elektryczne. Domy otoczone są parkanami, a obszerniejsze dziedzińce przeznaczone na klomby, ogródki i miejsca zabaw dla dzieci. Wogóle zrobiono wszystko, co w danych warunkach można było, aby nowym lokatorom zapewnić znośne warunki życia domowego.

Nowe domy dla bezdomnych i eksmitowanych przejmują od wydziału technicznego wydział opieki społecznej, który kwalifikować będzie kandydatów na lokatorów.

Sprawy miast górnośląskich.

Delegacja Związku miast i gmin śląskich w osobach prezydenta Dombka, burmistrzów Bronela, Kojaja i syndyka Kuhnerta, przy współudziale posłów Janickiego i Węgrzyka przybyła d. 12 b. m. do Warszawy, aby u p. premiera Grabskiego interwenjować w sprawie doraźnej pomocy dla związków gminnych województwa śląskiego. Wysłuchawszy wyczerpujących referatów delegacji, p. premier zaprosił delegację do gmachu min. skarbu, gdzie najpierw konferował z delegatami p. dyrektor dr. Godyński. Po omówieniu spraw gminnych w związku z przesileniem gospodarczym i bezrobociem, p. dyr. Godyński zebrał liczbowy materiał i referował odpowiednio p. premier-

rowi. W ponownej konferencji z delegacją pp. Godyński i Kubala ustalili z delegatami środki, którym dzięki, po udzieleniu ich przez rząd, śląskie gminy w najbliższym czasie przystąpią do wykonywania prac, przy których znajdują zatrudnienie od 10 do 12 tysięcy bezrobotnych.

Z Żyrardowa.

W ostatnich czasach magistrat miasta Żyrardowa zdołał podnieść poziom sanitarny tego miasta, jednego z najbardziej zaniedbanych w województwie warszawskim.

Wszystkie ulice i drogi Żyrardowa otrzymują nową nawierzchnię, dotychczasowe wyboiste chodniki są regulowane, a zarazem pokrywane płytami betonowymi, ciemne i kręte ulice miasta zostały oświetlone gęstą siecią lamp elektrycznych.

Obecnie magistrat przystąpił do sporządzania planów regulacyjnych, jak również opracowania planów skanalizowania miasta. Część Żyrardowa ma otrzymać kanalizację jeszcze w roku bieżącym.

Oprócz tego miasto przystąpiło do urządzenia boiska do ćwiczeń i placu sportowego.

Projektowane jest wzniesienie nowoczesnego gmachu dla nauczycieli, gmachu dla szkoły powszechnej, oraz przytuliska dla starców.

Kronika zagraniczna.

Zwalczanie kurzu.

Na przedmieściu Sztokholmu, Bromma, dokonano w ostatnich czasach nader pomyślnych prób z nowym środkiem do zwalczania tak uciążliwego na drogach kurzu, a jednocześnie do ochrony dróg przed niszczącym wpływem komunikacji kołowej i niepogody.

Szosowane drogi tego przedmieścia polewano w zwykły sposób roztworem, złożonym z 70 do 80 proc. wody i 20 do 30 proc. ługu sulfitowego. Roztwór ten, zmieszawszy się z pyłem drogowym,

tworzy twardą, brunatną skorupę: która jest tem oporniejsza, im częściej polewa się drogę.

A choć drogi, o których mowa, polewano tylko trzy razy w ciągu miesiąca, to jednak tworzenie się kurzu było powstrzymane, a drogi stały się bardzo odporne na wpływy zewnętrzne.

Jak oświadczył kierownik tych prób, inżynier Wibeck, próby te zainteresowały bardzo nietylko rzeczoznawców szwedzkich, ale i cudzoziemskich, którzy mogli przekonać się na miejscu o skutecznym zwalczaniu kurzu przez polewanie dróg roztworem ługu sulfitowego.

Ruch wydawniczy.

„Samorząd Miejski“.

Zeszyt piąty, majowy, organu Związku Miast Polskich, „Samorządu Miejskiego“, cechuje zarówno obfitość treści, jak wyjątkowa wartość poruszonych zagadnień. Z artykułów bodaj na pierwszy plan wysuwa się powagą i precyzją rozwinięcia tak ważnego i wysokiego w obecnym dobie zagadnienia, jakim jest dla nas stosunek Samorządu do Państwa, syntetyczna praca dr. Ignacego Czumy. Autor, słusznie zapatrzony w ogólny i przede wszystkim obowiązujący postulat obywatelski, którym jest warunek całości, utrzymania i rozwoju Państwa, zakłada, że „samorząd nie jest i nie może być przeciwstawiony Państwu. Jest jego rozwinięciem, uzupełnieniem... jego organizacja i rola musi być wtłoczona w ogólne łożysko ustrojowe Państwa.“ Po tezie powyższej, naczelnej i fundamentalnej, dr. Czuma, formułuje i uzasadnia dwie następne, również sprawiedliwe: uchwalenie ustaw o samorządzie terytorjalnym z równoczesnym lub wcześniejszym uchwaleniem ustaw o samorządzie narodowościowym; należyte uwzględnienie różnorodności charakteru grup społecznych, zainte-

resowanych w otrzymaniu samorządu, więc odróżnianie przede wszystkim znaczenia bardziej skomplikowanego organizmu samorządu miasta od organizacji samorządu gminy wiejskiej.—

Prof. W. Krzyżanowski nakreśla wytyczne polityki gospodarczej naszych miast: motywuje konieczność ożywienia przez miasta tempa życia gospodarczego oraz ujawnia wielostronny pogląd na kwestję przedsiębiorstw miejskich.—

We wstępnym artykule kompetentne pióro, kryjące się pod kryptonimem „Elpeo”, zwięźle streszcza historię organizacji i zakres działalności referatu kultury Magistratu m. st. Warszawy.—

Kronikę zagraniczną referuje p. Slaski, omawiając zdarzenia tak

znamienne, jak kongres miast w Amsterdamie, kongres miast w Paryżu i statut Międzynarodowego Związku Miast.—

Na specjalną uwagę zasługuje szczegółowe sprawozdanie z wystawy Związku Miast i Pierwszego Zjazdu Gospodarczego delegatów miast, odbytych w Poznaniu w dn. 3-10 maja r. b.

Następnie spotykamy w zeszytcie stałe działy redakcji „Samorządu Miejskiego”: skorowidz ustaw i rozporządzeń, skorowidz rzeczowy druków Sejmu, kronikę z życia miast, bibliografię zagraniczną („Tablettes documentaires municipales”) i sprawozdania z ksiązek. W kronice z życia miast wprowadzony został nowy dział: inwentaryzacja treści czasopism miejskich.

Treść Nr. 25-go.

Exposé budżetowe.—Prezydent m. Łodzi, M. Cynarski.

Dział sprawozdawczy.

Sprawozdanie z działalności Wydz. Oświaty i Kultury za czas od 1.I.25—1.IV.25.

Protokół posiedzenia Komitetu Bud. Teatru przy Magistracie m. Łodzi.

Kronika miejska.

Obwieszczenia i okólniki.

Z życia miast polskich.

Kronika zagraniczna.

Ruch wydawniczy.

Ogłoszenia.

Licytacje przymusowe.

Wydział Podatkowy Magistratu m. Łodzi niniejszem podaje do wiadomości, że w dniu 24 czerwca 1925 roku, między godziną 9 rano a 4 popołudniu odbędą się licytacje przymusowe u niżej podanych osób za niewpłacone podatki:

Myśliborski D, Kilińskiego 86, całkowite urządzenie pokoju stołowego, dziecinnego i gabinetu. Działowski Ch. H., Zawadzka 23, 1 szafa. Sztajnsznajder H., Południowa 3, zegar stojący. Komorowski W. Dworska 30, kredens. Pieczyński J., Wawelska 3, kredens. Majzla M., Wschodnia 43, maszyna do szycia. Torończyk L., Nowomiejska 20, kanapa. Kuperman M., Zgierska 82, zegar ścienny, 2 obrazy oprawne. Majzels L., Konstanyńska 48, szafa do rzeczy, Zandman Ch. M., Konstanyńska 42, szafa do rzeczy. Korn J., Zgierska 82, zegar ścienny, szafa. Micenmacher J., Łagiewnicka 9, szafa. Sztyn L., Jakóba 5, szafa. Hotel „Polonia“, Narutowicza 38, kredens luks. Rotapfel H. Andrzej 4, lustro tremo. Rajsfeld J. Zachodnia 57, kredens i pomocnik. Milsztajn S., Nawrot 34, biurko. Makowski J., Nawrot 99, zegar ścienny. Milsztajn D., Nawrot 34, biurko. Tenenbaum H., Piotrkowska 38, rower. Czarnecki St., Piotrkowska 189, komoda. S-owie Bir-

steina, Al. Kościuszki 39, biurko, fotel klubowy, stół okrągły, dywan. Wolf Adam, Aleksandrowska 91, kredens pokojowy. Cieślak M., Aleksandrowska 119, otomana. Klein H., Piotrkowska 131, lustro-tremo, szafa do rzeczy, kredens, Wojdysławski I., Piotrkowska 189, fortepian, kredens, pomocnik, zegar stojący, 6 krzesel, stół. Szajnrok M. A. Wschodnia 65, pianino, kredens, pomocnik, zegar stojący, 10 krzesel, 2 fotele, 2 dywany, tremo, 2 obrazy olejne, kasa ogniotrw., biurko duże, biurko małe. Gutman M., Wschodnia 57, zegar, tremo, kredens, szafa. Alter Moszek, Zachodnia 52, kredens, zegar stojący, szafa. Szeps Berek, Zachodnia 52, kredens. Wajntraub I., Zachodnia 42, 2 lustra-trema. Blumel M. L., Zachodnia 30, szafa, kanapa, 2 kapy plusz., sztory, 4 maszyny do pończoch. Gebert B., Wschodnia, 64, kredens, otomana. Rein J., Wschodnia 17, 2 szafy, tremo. Mazelsio W., Wschodnia 16, kredens, zegar, tremo, szafa. Wjernik M. Wschodnia, 27, 2 szafy, tremo, otomana. Uszerowicz J., Wschodnia 47, szafa, bielizniarka, lustro ścienne, lampa elektr., 2 kapy plusz., leżanka, 5 poduszek luks. Nissel H. Wschodnia 47, tremo, szafa. Wajnblum L., Wschodnia 22, zegar, 2 szafki nocne, szafa. Wilus J., Zawadzka 2, zegar ścienny, stół, kredens. Tabak H., Zachodnia 23, 2 szafy, kredens, stół 6 krzesel, leżanka, zegar, sztory. Szpilka A., Konstanyńska 31-a kredens, pomocnik, zegar, stół, 12 krzesel, szafa z lustrem, 2 nocne stoliki, leżanka, kanapa, biurko, biblioteka, stół i 2 fotele, toaleta. Halberg Sz., Konstanyńska 18, kredens, szafa z lustrem, szafa. Herberg H., Konstanyńska 22, pianino, kredens, szafa z lustrem. Cukierman A., Konstanyńska 30, kredens, zegar, stół, 12 krzesel, biurko, kanapa, 7 foteli, stół okrągły, pianino, kanapa, biblioteka, stół, 6 krzesel, szafa z lustrem, toaleta, umywalnia z lustrem, 2 nocne stoliki, garderoba z lustrem, 3 dywany. Pludwiński T., Zachodnia 33, garderoba, kredens, zegar, otomana. Szerman Ch., Konstanyńska 47, maszyna do szycia. Lelowski U., Konstanyńska 44, 2 szafy, leżanka. Nadryczny A., Konstanyńska 20, kredens. Gordin D., Konstanyńska 18, kredens. Beran J., Konstanyńska 58, 2 szafy. Lipsztajn M., Konstanyńska 57, kanapa, lustro-tremo. Kozanecki J., Konstanyńska 67, biurko, stolik, 6 krzesel, kanapa, maszyna do szycia, kanapa, kredens, stół i 12 krzesel. Emrich I., Zgierska 38, lustro-tremo, spiżarka, 5 krzesel, 2 szafy. Moszberg Sz. Zgierska 16, 2 szafy, tremo, kredens, 4 krzesła. Praw Z., Zgierska 18, umeblowanie pokoju stołowego. Goldberg I., Zgierska 18, tremo, kredens, 2 szafy, 2 kanapy, biurko, 6 krzesel.

W dniu 25 czerwca 1925 r. między godz. 9-tą rano a 4-tą po poł.

Bialer P., Piotrkowska 60, 12 desek. Goldberg A., N.-Zarzewska 31, kredens, otomana plusz., tremo, 2 szafy. Gric L., Rzgowska 3, szafa, zegar, otomana, firanki z ramą. Łachecki M., Rzgowska 18, szafa, komoda. Wajs F., Rzgowska 103, 4 krzesła, 2 stoliki do kwiatów, etażerka, ramka, szafka do wody, 2 kapy, 3 obrazy. Zilbersztajn M., Rzgowska 33, szafa, lustro. Stańczyk St., Rzgowska 73, szafa szkl., kredens. Stępniewski St., Rzgowska 109, szafa szkl. Infeld Sz., Rzgowska 35, szafa z lustrem, tremo, otomana, tremo. Szymański Fr., Konstanyńska 61, kasa ogniotrwała. Wajland F., Zawadzka 37, kredens, pomocnik, zegar, toaleta. Zilberszac M., Al. I-go Maja 16, 2 szafy, tremo, otomana, kredens, stół, 6 krzesel, 105 szt. podszewski a 36 mtr. Herszberg B., Al. I-go Maja 5, kredens, pomocnik i tremo. Domaszewicki C., Gdańska 31a, kasa ogniotrwała, szafa, biurko. Ringard I., Al. I-go Maja 7, pianino, kredens, pomocnik. Goździk J., Zawadzka 28, garderoba, obraz z ramą. Reibenbach M., Al. I-go Maja 19, kredens, pomocnik. Berger Sz., Al. I-go Maja 51, 1 palto, 1 marynarka z kamizelką, leżak, 4 obrazki olejne, 1 taca szklana, 2 wazony terrak. Rozenberg J. N.-Cegielniana 19, tremo, kredens, otomana, stół, 6 krzesel. Pfeffer H., Piotrkowska 147, 6 obrazów, kredens, stół, 5 krzesel krytych skóra, 3 fotele, dywan, kredens, pomocnik, pathefon, 2 płyty. Bornsztajn L. Główna 6, 20 palt męskich. Margulies A., Piotrkowska 220, 3 warszt. mechaniczne. Mokroszyński St. Karola 20, bufet, Dykman J. L., Al. Kościuszki 93, biurko, kanapa, fotel klub. Betté M., Al. Kościuszki 69, pianino. Puszel Z. Piotrkowska 122, tremo szafa, bufet. Lajman Ch., Piotrkowska 192, biurko, palt, garnitur. Knopman A., Wólczańska 54, urządzenie sklepu rzeźniczego. Rubin I., Piotrkowska 145, szafa, otomana, lustro, stół, 6 krzesel. Rubinsztajn D., Piotrkowska 182, kredens, zegar, pianino. Zielke A., Wólczańska 156, pianino, biurko, otomana, 2 fotele, kredens, zegar. Buhle R., Gdańska 162, maszyna do pisania, 2 biurka dębowe, rolwaga. Beutler A., Lipowa 92, kredens. Herszkowicz Sz., Kilińskiego 89, szafa, bielizniarka. Berliński A., urządzenie pok. stołowego, 2 szafy, pokój dziecienny, szafka zegar. Juraszek L., Nawrot 88, pianino, otomana, kredens. Dziembor H., Zagajnikowa 67, 2 biurka, prasa, bufet, 2 stoły. Szefner A., Narutowicza 56, urządzenie pok. stołowego. Razyner A., Kilińskiego 61, biurko, kasa ogniotrwała, 2 garderoby, 2 kredensy. Goldust Sz., Przejazd 30, pianino, kredens, otomana, stół, 6 krzesel. Halpern M. Ch., Kilińskiego 61, tremo, otomana, kredens, zegar, garderoba, maszyna do szycia, kasa ogniotrwała, biurko, szafa, biblioteka, dywan. Gilles O., Przejazd 20, kredens, otomana, biurko, stół i 6 krzesel. Lipski S., Przejazd 30, kredens, otomana, zegar. Hamer J., Kilińskiego 105

kredens, szafka, garderoba, lustro, umywalka, 2 stoliki nocne. Łęczycki St. D., Narutowicza 35, pianino. Wygodzki M., szafa do rzeczy z lustrem, szafka, stół, 2 krzesła, kanapa, 2 kapy plusz. Spirytus H. M., Rokicińska 12, 12 klg. blachy cynkowej, 25 piecyków kuch.. Jakubowicz S., Węglowa 10, kredens, pomocnik, zegar stojący.

Obwieszczenie.

Magistrat m. Łodzi podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że Ustawą z dnia 1 IV 1925 r. (D. U. R. P. Nr. 43 poz. 296) przedłużona została do końca roku 1928 moc obowiązująca przepisów ustępu pierwszego art. 25 ustawy z dnia 11 IV 1924 r. o ochronie lokatorów (D. U. R. P. Nr. 39 poz. 406), normujących pobór państwowego podatku od nieruchomości w roku 1924, tudzież rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 VI 1924 r. o wymiarze i poborze tegoż podatku (D. U. R. P. Nr. 51, poz. 523).

Stawki omawianego podatku ustanowione zostały w następującej wysokości (art. 2):

1)	na rok 1925	— 12 proc.
2)	" " 1926	— 10 "
3)	" " 1927	— 8 "
4)	" " 1928	— 7 "

Ponieważ w myśl art. 4 powołanej we wstępie ustawy z dnia 1 IV 1925 r. miejskie władze wymiarowe przy wymiarze państwowego podatku od nieruchomości powinny uwzględnić wszelkie zmiany w wysokości czynszów najmu nieruchomości lub ich części, niepodlegających przepisom ustawy o ochronie lokatorów, zaszłe w ciągu roku poprzedzającym okres wymiarowy (rok kalendarzowy), Magistrat m. Łodzi pod rygorem, przewidzianym w tymże artykule, wzywa właścicieli nieruchomości, u których powyższe zmiany w okresie roku 1924 miały miejsce, do przedłożenia w nieprzekraczalnym terminie do dnia 1 lipca r. b. Wydziałowi Podatkowemu (Plac Wolności Nr. 2, pokój Nr. 8a) odnośnych wykazów łącznie z dokumentami piśmiennymi, potwierdzającymi wiarygodność wykazanych zmian czynszowych najmu każdego poszczególnego lokalu.

Łódź, dnia 17 VI 1925 r.

Magistrat m. Łodzi

Prezydent (—) **M. Cynarski**

Przewodniczący Wydziału
(—) **Kulamowicz.**

Obwieszczenie.

Magistrat m. Łodzi podaje do publicznej wiadomości, że rozporządzeniem Pana Ministra Skarbu z dnia 30 maja 1925 r. **odroczone do dnia 30 czerwca 1925 r.** termin składania zeznań o dochodzie przez osoby fizyczne, spadki wakujące (nieobjęte) i osoby prawne dla wymiaru podatku dochodowego na rok 1925, oraz termin wyznaczony w art. 16 ustawy z dnia 18 marca 1925 r. (D. U. R. P. Nr. 36, poz. 242) do uiszczenia połowy podatku, przypadającego od zeznanego dochodu.

Łódź, dnia 15 czerwca 1925 r.

Magistrat m. Łodzi

Prezydent (—) **M. Cynarski.**

Przewodniczący Wydziału
(—) **Kulamowicz.**

Redaktor: **Bolesław Dudziński.**

Wydawnictwo Zarządu m. Łodzi